

Monitoring commissie Corporate Governance Code
T.a.v. mevrouw Van Kalleveen, secretaris
Postbus 201401
2500 EK Den Haag

Verzonden per e-mail: k.van.kalleveen@minez.nl

Nationaal Contactpunt OESO-richtlijnen

Postbus 20061
2500 EB Den Haag
Nederland
<http://www.government.nloesori chtlijnen.nl>

Contactpersoon

Sylvia Tuin

NCP secretariaat

T 070 3484200/5668

sylvia.tuin@minbuza.nl

Datum 6 september 2016

Betreft Commentaar NCP op het consultatiedocument toepassing Corporate Governance Code op de one tier board

Bijlage(n) 1

Geachte mevrouw Van Kalleveen,

Het Nationaal Contactpunt voor de OESO-richtlijnen ontving uw verzoek om een reactie uit te brengen op het consultatiedocument met een voorstel voor de toepassing van de herziene Corporate Governance Code door vennootschappen met een one tier board.

Het NCP heeft in zijn brief van 5 april aangegeven het zeer gewenst te vinden dat uw code de verbondenheid met de OESO-gedragsregels in het algemeen aangeeft. Wij hebben aandacht gevraagd voor zaken als: de doelgroep, de omvang van de waardeketen, de maatschappelijke impact van het ondernemen en de integrale benadering bij het verantwoording afleggen, zaken waar verbeteringen in uw conceptcode denkbaar zijn. Cruciaal vinden wij dat in de preambule verwezen wordt naar de OESO-richtlijnen. Ook willen wij de concrete tekst suggesties t.a.v. de lange termijn waardecreatie uit onze eerdere brief in herinnering brengen. Deze treft u aan in de bijlage bij deze brief.

Al met al zijn wij van mening dat de OESO-gedragsregels bij toenemende globalisering een goed kader bieden voor het internationaal zakendoen en dat een verwijzing en verbinding met de nieuwe Nederlandse Corporate Governance Code, ongeacht de samenstelling van de board, zeer gewenst en echt op zijn plaats is.

Uiteraard zijn wij bereid een en ander verder mondeling toe te lichten

Met vriendelijke groet,

Lodewijk de Waal, voorzitter NCP
Fred van Haasteren, lid NCP
Herman Mulder, lid NCP
Melanie Peters, lid NCP
Maartje van Putten, lid NCP

BIJLAGE

Commentaar NCP dd. 5 april 2016:

Het NCP juicht de nadruk op lange termijn waardecreatie in het algemeen als fundamenteel voor de ondernemingsstrategie, de versteviging van risicobeheersing, effectief bestuur en toezicht, alsmede cultuur, zeer toe.

Al deze aspecten worden ook, direct of indirect, in de OESO-richtlijnen voor MNO's erkend, zoals, inter alia, in the Preface, artikelen 5 (sustainable development) en 7 (cultuur: good corporate citizenship), Hoofdstuk II General Policies, artikel A8 (cultuur) en Commentary 14 (due diligence voor adequaat risico- en impact management).

Datum
6 september 2016
Onze referentie

De volgende aspecten in het voorstel voor herziening roepen, althans tegen de achtergrond van de OESO-richtlijnen, en ook de door het NCP geconstateerde "good practises" bij een toenemend aantal beursgenoteerde ondernemingen, vragen en commentaar op:

1. **Doelgroep:** de herziene Code zal van toepassing zijn (zoals ook eerdere Codes) op beursgenoteerde vennootschappen. De OESO-richtlijnen hebben een bredere doelgroep: op elke onderneming die internationaal opereert zijn de Richtlijnen van toepassing, waarbij binnen- en buitenlandse groepsmaatschappijen en -deelnemingen onder de verantwoordelijkheid van de moedervenootschap worden geacht te opereren (Hoofdstuk I (Concepts & Principles), artikel 4, en Hoofdstuk II (General Policies), artikel A6 en Commentary 8. Bijna alle beursgenoteerde ondernemingen vallen onder de OESO-richtlijnen. Wij hopen dat de nieuwe Code, in lijn met de OESO-richtlijnen, uitstraling zal hebben naar niet-beursgenoteerde ondernemingen.
2. **Waardeketen:** de scope van de verantwoordelijkheid van de onderneming gevoerd door de vennootschap: de gehele (inkoop en verkoop) waardeketen behoort in principe tot de verantwoordelijkheid (en de verantwoording) van het bestuur (zie, inter alia, Hoofdstuk II, artikel 13 en Commentary 16, 17). Dit gaat verder dan de 1e graads toeleveranciers en afnemers. Dit is ook in overeenstemming met de overwegingen ten grondslag liggend aan de EU-Directive 2014/95 m.b.t. niet-financiële verslaggeving (die dit jaar wordt geïmplementeerd in Nederlandse wetgeving) en heeft consequenties voor een onderneming die opereert in landen met een in regelgeving en/of handhaving slecht functionerende (derde-)overheid. De mate van verantwoordelijkheid in deze verbanden wordt nader bepaald in Hoofdstuk I (Concepts and Principles), met een eigenstandige verantwoordelijkheid van de onderneming ten opzichte van de overheid (artikel 2), en Hoofdstuk II (General Policies) artikelen 11, 12 van de OESO-richtlijnen geven speciale aandacht aan de rol en verantwoordelijkheid van de onderneming ten aanzien "adverse impacts" voor derden. Overigens, binnen de OESO bestaat hiervoor ongelukkigerwijs geen adequate beleidscoherentie omdat de OESO Principles of Corporate Governance van 2015, geadopteerd door de G20, geen verwijzing maken naar "supply chains". Dit in tegenstelling tot eerdere concepten uit 2014 en fundamenteel afwijkend van de herziene versie van de OESO-richtlijnen uit 2011. Het Nederlandse overheidsbeleid en de adviezen van de SER met betrekking tot (internationaal) Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (IMVO) zijn echter, zoals in de introductie al gesteld, geheel gebaseerd op de OESO-richtlijnen.

3. **“What matters to whom”**: dit wordt in het voorstel voor herziening, althans ogenschijnlijk, vooral beoordeeld vanuit het perspectief van de onderneming. De impact die de onderneming rechtstreeks of via zijn waardeketen, heeft op de “maatschappij” (“do no harm”, of in de toekomst wellicht “do good”), zoals vastgelegd in de OESO-richtlijnen wordt niet voldoende expliciet erkend. Ook bij leidende Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen heeft risicomanagement door de onderneming een (belangrijke) additionele dimensie van “maatschappelijke impact” gekregen. Een groeiend aantal beursgenoteerde ondernemingen houdt al stakeholder-consultaties (mede gebaseerd op GRI-G4), waarin belangen van bedrijf en stakeholders resp. de samenleving in een materialiteits-matrix worden geplaatst en in het jaarverslag gepubliceerd. Hiermee wordt zichtbaar gemaakt hoe de onderneming de diverse belangen beoordeelt en daar in een aantal gevallen ook KPI’s aan verbindt. Deze stakeholder exercities ten behoeve van de materialiteits-matrix maken in toenemende mate onderdeel uit van de externe accountantsverklaring. In de tekst van het voorstel voor herziening wordt weliswaar verwezen naar engagement met maatschappelijke organisaties, maar naar ons oordeel moet een onderneming een bredere, eigenstandige verantwoordelijkheid nemen. Dit ligt ook ten grondslag aan de OESO-richtlijnen.
4. **Verantwoording**: de “in control-” statement van het bestuur en de publieke verantwoording stelt nog altijd financiële verslaggeving centraal. Duurzaamheids-/ niet-financiële-rapportage (met externe audit-verificatie), respectievelijk “integrated reporting” wordt nauwelijks genoemd, behoudens een algemene verwijzing naar de EU Richtlijn 2014/95/EU en de a.s. AMVB in Nederland.

Datum
6 september 2016
Onze referentie

Voorgestelde wijzigingen op de tekst:

1. **Preambule**: een algemene verwijzing naar de OESO-richtlijnen voor MNO’s en naar de MVO-definitie in de eerder genoemde EU Directive 2014/95 voor niet-financiële verslaggeving is gewenst om daarmee de, ook door de Commissie beoogde, “op de toekomst gerichte blik” en aansluiting bij “best practises” in de Code te bevestigen. De OESO-richtlijnen worden door veel beursgenoteerde ondernemingen al in theorie en praktijk als internationaal leidend erkend. Dit geldt ook voor internationale bedrijfsorganisaties zoals BIAC en WBCSD. Door het opnemen van een algemene verwijzing naar de OESO-richtlijnen wordt het niet meer expliciet vermelden van “maatschappelijke aspecten van ondernemen” in de Code hersteld. Dit niet meer expliciet vermelden in de Code zou immers een verkeerde indruk kunnen wekken over het belang van MVO, terwijl de Commissie, overigens terecht, integrale beoordeling van risico’s wenselijk acht.
2. **Lange termijn waardecreatie**:
artikel 1.1.1.vi: voorgestelde tekstaanpassing: “de afweging van de belangen (risico’s, impacts) van alle bij de onderneming betrokken stakeholders in de gehele waardeketen, als ook die van de maatschappij in het algemeen”;
artikel 1.2.1. (risico assessment), voorgestelde tekstaanpassing laatste zin: “De context voor deze analyse wordt bepaald door aspecten als continuïteit, reputatie, financiële en niet-financiële verslaggeving

(gebaseerd op integrale risicobeoordeling voor een vennootschap en op diens impacts op de maatschappij), financiering, operationele activiteiten en lange termijn waardecreatie" (NB door aanpassing van artikel 1.1.1.vi is de bredere verantwoordelijkheid al aangegeven);

artikel 1.4.2.ii ("in control"- verklaring), tekstvoorstel: "dat voornoemde systemen een redelijke mate van zekerheid geven dat de financiële en niet-financiële verslaggeving geen onjuistheden of onvolledigheden van materieel belang voor de onderneming, haar stakeholders en de maatschappij bevatten";

artikel 1.7.2. (audit plan): in de tekst wordt twee keer verwezen naar "jaarrekening": voorgesteld wordt dit te vervangen door "jaarverslaggeving" waardoor de noodzaak tot "integrale risico- en impact analyse" in plaats van financial accounting only wordt benadrukt;

artikel 1.7.3: vervanging van "jaarrekening" tot "jaarverslaggeving".

Datum

6 september 2016

Onze referentie